

Tájékoztató az Érdekegyeztető Tanács 1997. július 4-i üléséről

Napirend előtt a munkaadói oldal visszautasította azokat, a sajtóban megjelent állításokat, amelyek a munkaadói érdekképviselőknek a tb-önkormányzatokba történő delegálással kapcsolatban megjelentek. Kinyilvánította azt az álláspontját, hogy a szűk határidő ellenére a szervezetek mindenben a törvény előírásainak megfelelően jártak el. Az Érdekegyeztető Tanács kifejezte azt a véleményét, hogy érdekelt a tb-önkormányzatok mielőbbi és jogszerű létrejöttében, mert időbeni és törvényes megalakulásuk a társadalom érdekeit szolgálja.

I. Az Érdekegyeztető Tanács a munkaügyi kapcsolatok fejlesztése érdekében a következőképpen foglalt állást:

1. Az Érdekegyeztető Tanács megerősíti azt a korábbi elhatározását, hogy erőfeszítéseket kell tenni *a kollektív tárgyalások és megállapodások rendszerének fejlesztésére*. Ennek érdekében:

a) Az Érdekegyeztető Tanács egyetért a kollektív szerződések nyilvántartásának a megteremtésével az alábbiak szerint:

aa) a nyilvántartást a Munkaügyi Minisztérium végezze,

ab) a bejelentési kötelezettség, illetve a letétbe helyezés a megállapodás hatálybalépését, illetve a jogérvényességét ne érintse,

ac) a munkáltatói érdekképviselői szövetségek által kötött, illetve bizonyos esetekben a több munkáltatóra kiterjedő hatályú kollektív szerződést a Munkaügyi Minisztériumban letétbe kell helyezni.

b) Az Érdekegyeztető Tanács ad hoc bizottságot hoz létre, amelynek feladata, hogy a fenti elvek alapján a jogi és eljárási szabályokat, valamint a nyilvántartásba vétel tartalmát (az adatlapot) szeptember 15-ig dolgozza ki, illetve tegyen javaslatot arra, hogy több munkáltatóra kiterjedő hatályú kollektív szerződés esetén kire vonatkozik a letétbe helyezés kötelezettsége. Az ad hoc bizottság vizsgálja meg, hogy a kollektív szerződések jogszerűségének javítása érdekében milyen intézkedések tehetők, illetve hogyan segíthető a kollektív szerződések kötése.

c) Az Érdekegyeztető Tanács egyetért az Mt. 37. § (1) bekezdésének a módosításával, amely szerint a kollektív szerződés megkötésére irányuló tárgyalási ajánlatot a munkáltató nem utasíthatja vissza, feltéve, hogy az ajánlatot tevő szakszervezet az Mt. szabályai szerint reprezentatív.

d) A kormányzati oldal tájékoztatta a szociális partnereket arról a korábban elhatározott feladat teljesítéséről, amely szerint a jogszabályoknak megfelelő, rendezett munkaügyi kapcsolatok meglétét be kell építeni az állami pénzalapok odaítélésének feltételei közé. Ezt szolgálja „A foglalkoztatást elősegítő támogatásokról, valamint a Munkaerőpiaci Alapból foglalkoztatási válsághelyzetek kezelésére nyújtható támogatásokról” szóló 6/1996. (VII. 16.) MüM rendelet módosítása.

A munkavállalói oldal a tájékoztatót tudomásul vette. A munkaadói oldal véleménye szerint a megoldás konkrét módja nem elfogadható, mivel nem felel meg az eredeti szándéknak.

2. Az Érdekegyeztető Tanács tevékenységének javítása érdekében:

a) Az ÉT megtárgyalta „A szociális partnerek jogai az Érdekegyeztető Tanácsban” című előterjesztést, továbbá az ÉT bizottságaira vonatkozó javaslatot, és a következőképpen foglalt állást:

aa) Az ÉT nem támogatja azt a kormányzati javaslatot, hogy néhány, az Mt.-ben szabályozott jogintézmény ezentúl az ÉT megállapodása alapján kormányrendeletben legyen szabályozva.

ab) Az ÉT egyetértett azzal, hogy

- az ÉT tárgyalások általános időbeli szabályai alapján történik a tárgyalás a következő témákban:
 - költségvetési törvény,
 - adótörvények, illetéktörvények,
 - a tb-járulék mértékére, konstrukciójára vonatkozó törvények,
 - államháztartási törvény,
 - a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló törvény,
 - az egészségügyi, illetve nyugdíjbiztosítási rendszerekre vonatkozó törvények,
 - a privatizációra, illetve a privatizációs bevételek felhasználására vonatkozó jogszabályok;

- az ÉT tárgyalások általános időbeli szabályaitól eltérően, legalább 30 napig tart a tárgyalás a következő témákban:
 - munkaügyi ellenőrzési törvény,
 - munkavédelmi törvény,
 - szakképzési törvény és a szakképzést érintő jogszabályok,
 - foglalkoztatási törvény,
 - a tb-önkormányzatok létrehozását, működését érintő törvény,
 - a tb-rendszerek változásával kapcsolatos törvények,
 - a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló törvény,
 - a külföldiek magyarországi munkavállalására vonatkozó rendelet,
 - kollektív bérmegállapodások statisztikai adatgyűjtési rendszere,
 - egyéb, a munka világát jelentős mértékben érintő jogszabályok;

- az ÉT tárgyalások általános szabályaitól eltérően, legalább 60 napig tart a tárgyalás a következő témákban:
 - Munka Törvénykönyve,
 - sztrájk törvény,
 - foglalkoztatási törvénynek a Munkaerőpiaci Alap Irányító Testületére (MAT) vonatkozó része,
 - a szakszervezetek és a munkaadói szervezetek működési és joggyakorlási feltételeire vonatkozó jogszabályok.

b) Az ÉT bizottságaival kapcsolatban

ba) az ÉT egyetértett azzal, hogy

- új bizottságként létrehozza a Munkajogi Bizottságot és a Nemzetközi Bizottságot, illetve a Tájékoztatási munkacsoportot,
- megszünteti a Jövedelempolitikai Bizottságot és a Jószolgálati Etikai Bizottságot;
- bb) a munkavállalói oldal javaslatot tesz a Környezetvédelmi Bizottság létrehozására.

- c) Az ÉT egyetértett azzal, hogy költségvetési szervként, önálló jogi személyiséggel rendelkező ÉT Titkárságot kell létrehozni. Az ehhez szükséges alapító okiratot - a szükséges egyeztetések után - az ÉT elé kell terjeszteni.
- d) Az ÉT megbízta a korábban létrehozott ad hoc bizottságot, hogy tegyen javaslatot az ÉT alapszabályának módosítására.
- e) Az ÉT egyetértett azzal, hogy napirendre tűzi az 1996. május 17-i ÉT megállapodás teljesülésének értékelését.
- f) A kormányzati és a munkavállalói oldal egyetértett azzal - a munkáltatói oldal által nem támogatott - javaslattal, hogy meg kell vizsgálni az ÉT jogszabályi alapjai megteremtésének lehetőségét.

3. Az Érdekegyeztető Tanács *szükségesnek tartja a munkaügyi jogviták feloldásának gyorsítását.* Ennek érdekében:

- a) támogatja a bíróság előtti egyeztetés intézményének létrehozását;
- b) ajánlja, hogy a kollektív szerződésekben szabályozzák a munkaügyi viták rendezésének módját;
- c) a kormányzati és a munkavállalói oldal indokoltnak tartja, míg a munkaadói oldal nem ért egyet azzal, hogy
 - ca) az Mt. módosításával javaslat készüljön a munkaügyi jogviták munkahelyi szintű egyeztetésének rendjére;
 - cb) ahol a feltételek adottak, hozzanak létre munkahelyi szintű egyeztető testületet,
 - cc) meg kell vizsgálni annak lehetőségét, hogy a MKDSZ jogszabályi felhatalmazást kapjon a munkaügyi jogviták rendezésében.

4. Az Érdekegyeztető Tanács megtárgyalta a Kormány, a szakszervezetek és a munkaadók közötti együttműködés lehetőségeit a munkaügyi ellenőrzésben.

A szociális partnerek jelenleg nem támogatták a kormányzati oldal javaslatát egy új intézmény - a Munkaügyi Ellenőrzés Tanácsadó Testülete - létrehozására. A munkavállalói oldal ugyanakkor a munkaügyi ellenőrzésről szóló törvény egyéves tapasztalatait plenáris ülésen kívánja megtárgyalni, és a tapasztalatok ismeretében lehet a testület létrehozásáról dönteni.

5. Az Érdekegyeztető Tanács megtárgyalta és elfogadta a Munkaügyi Közvetítői és Döntőbírói Szolgálat (MKDSZ) egyéves működéséről szóló beszámolót.

- a) Az ÉT tudomásul vette, hogy a Szolgálat - hivatásának megfelelően - a tudomására jutott munkaügyi érdekvitákban érintett feleknek felajánlotta segítségét, bár egyelőre kevesen élnek a közvetítő bevonásának lehetőségével. A munkavállalói oldal szorgalmazta a szorosabb kapcsolat megteremtését az MKDSZ és a hat konföderáció között.
- b) Az ÉT elismeri a Szolgálat kezdeményezéseit munkájának jobb, illetve teljes körű megismertetésében, ugyanakkor további erőfeszítéseket tart indokoltnak a szakszervezetek és a munkáltatók tájékoztatására, felkészítésére.
- c) Az ÉT támogatja a Szolgálat jogállásának rendezését. E szerint a Kormányalapító okirattal létrehozza az MKDSZ-t mint részben önállóan gazdálkodó központi költségvetési szervet. A működés pénzügyi feltételeit a Magyar Köztársaság költségvetésében - a Munkaügyi Minisztérium fejezetén belül, önálló címként - évente kell megtervezni. A részben önálló gazdálkodás azt jelenti, hogy az MKDSZ nem hoz létre saját gazdasági, pénzügyi szervezeti egységet, hanem ezeket a feladatokat - külön díjazás ellenében - a MÜM megfelelő szervezeti egységei látják el.

Az alapító okirat végleges szövegéről az ÉT később - az ÉT Titkárság alapító okiratával egyidejűleg - határoz.

- d)* Az MKDSZ önálló jogi státusza nem érinti az ÉT társadalmi kontroll szerepét, amelyet a jövőben is a Szolgálat alapító okiratában és a működési és eljárási szabályzatában foglaltak szerint lát el.
- e)* Az ÉT egyetért a Szolgálat működési és eljárási szabályának olyan módosításával, amely szerint a jövőben, első esetben három-, a továbbiakban ötévenként történjék közvetítő/döntőbírói országos pályázat kiírása.

II. Az Érdekegyeztető Tanács tudomásul vette a vállalkozási szféra 1997. I. negyedévi keresetalakulásáról készített tájékoztatóját.

Érdekegyeztető Tanács Titkársága